

Naturværdier i Brødmosen 2021

Arbejdsrapport udarbejdet af AGLAJA for Greve Kommune 2021

Naturværdier i Brødmosen 2021.

Feltarbejde og fotos (med mindre andet er nævnt)

- Natsommerfugle: Jans Fischer Rasmussen
- Flagermus og Svampe: Martin Vestergaard
- Botanik: Orla Bjørneskov og Eigil Plöger
- Øvrige artsgrupper: Eigil Plöger

Afreportering: Eigil Plöger, Martin Vestergaard og Jan Fischer Rasmussen

AGLAJA

v. Eigil Plöger
Damvej 16, Endeslev
4652 Hårlev
www.aglaja.dk

Forsidefoto: lyslokning efter natsommerfugle i Brødmosen (Foto: Jan Fischer Rasmussen)

Indhold

Indledning.....	5
Flagermus	6
Metode	6
Registrerede arter	6
Brødmosens betydning som leve- og rasteområde for flagermus.....	9
Brødmosens potentiale for flagermus.....	9
Guldsmede og sommerfugle	11
Guldsmede.....	11
Metode	11
Registrerede arter	11
Brødmosens betydning som levested for guldsmede	11
Brødmosens potentiale for guldsmede	11
Dagsommerfugle	12
Metode	12
Registrerede arter	12
Brødmosens betydning som levested for dagsommerfugle	12
Brødmosens potentiale for dagsommerfugle	13
Natsommerfugle.....	14
Metode	14
Registrerede arter	14
Brødmosen som levested for natsommerfugle.....	14
Brødmosens potentiale for dagsommerfugle.	15
Fugle	17
Metode	17
Registrerede arter	17
Brødmosens betydning som leve- og rasteområde	17
Brødmosens potentiale for fugle.....	18

Svampe	19
Metode	19
Registrerede arter	19
Brødmosens betydning som levested for svampe	22
Brødmosens potentiale for svampe	27
Bilag IV-arter	28
Metode	28
Registrerede arter	28
Brødmosens betydning som leve- og rasteområde for Bilag IV-padder	28
Brødmosens potentiale for Bilag IV-padder	28
Vandkalve	29
Metode	29
Registrerede arter	29
Brødmosens betydning som levested for vandkalve	29
Brødmosens potentiale for vandkalve	30
Værdifuld og næringsfattig terrestrisk natur	31
Sphagnum-domineret hængesæk (to små, adskilte områder)	31
Relativ næringsfattig natur med god hydrologi	31
Brødmosens naturindhold	33
Referencer	34
Bilag 1 – natsommerfugle med foto	35

Indledning

Der er i sommeren 2021 foretaget registrering af naturværdier i Brødmosen i forbindelse med, at der skal udarbejdes og implementeres en helhedsplan for mosen.

Følgende registreringer er efter aftale med kommunen foretaget:

- Registrering af flagermus
- Registrering af guldsmede og sommerfugle
- Registrering af Fugle
- Registrering af svampe
- Ajourføring af udbredelse af Bilag IV-arter
- Eftersøgning af vandkalvene Lys skivevandkalv og Bred vandkalv
- Registrering af næringsfattig terrestrisk natur

For nogle artsgrupper er registreringen startet lidt for sent i forhold til, hvad der er optimalt. Det drejer sig om natsommerfugle, padder og fugle. For de to sidstnævnte grupper vurderes registreringen dog at være retvisende for, hvad der reelt findes i mosen. For natsommerfuglene mangler de tidlige forårsarter.

Registreringerne er i det følgende beskrevet i samme rækkefølge som nævnt ovenfor. For hver artsgruppe er søgt holdt følgende disposition:

1. Metode
2. Registrerede arter
3. Mosens betydning som leve- og rasteområde
4. Mosens potentiale for pågældende artsgruppe

Flagermus

Metode

Brødmosen blev gennemgået et par aftener i august under gunstige vejrforhold med stille og forholdsvis tørt vejr. Der blev benyttet en håndholdt detektor og flagermusekald blev optaget til senere analyse i den såkaldte Time Expansion, hvor lyden afspilles i 10 gange langsommere gengivelse, og sonogrammer analyseres.

Desuden er lokaliteten besøgt i dagslys for at registrere hvor i mosen der er egnede rasteplasser for flagermus.

Foto 1. Stor ask og bagved til højre en række større Hvidpile, der potentielt kan huse rastende flagermus. Kombinationen af åbne områder og store løvtræer gør Brødmosen til et godt sted at søge føde for flagermus.

Registrerede arter

Der blev fundet mindst 4 arter af flagermus i Brødmosen: Dværgflagermus, vandflagermus, skimmelflagermus og sydflagermus. Desuden blev optaget et kald, som kunne være troldflagermus, men eventuelt også et territorialkald af en sydflagermus.

Vandflagermus

Vandflagermusen er særligt tilknyttet søer, åer og moser, når den søger føde. Er der søer på en lokalitet, er det derfor vigtigt at eftersøge arten her, man skal være lidt mere heldig for at kunne registrere den mens den flyver til eller fra.

Vandflagermus overvintrer i hule træer, under broer og om vinteren særligt i gruber, men også i hule træer.

I Brødmosen var der ikke vandflagermus hele tiden og sjovt nok blev den slet ikke registreret over den største åbne vandflade, men mest over de tidligere græssede mosearealer.

Foto 2. I Pilesumpene er der flere steder gamle birke med masser af hulheder, ikke kun i spættehuller, men også hvor gren er knækket af, og råd har skabt huller.

Dværgflagermus

Dværgflagermus er langt den almindeligste flagermus i Østdanmark. Med lytteboks vil det ofte være langt over 90 % af optagelserne der er af dværgflagermus. I forbindelse med undersøgelserne til denne undersøgelse var den dog ikke den allerhyppigste, men en del gange af de gange den blev hørt blev den dog ikke optaget, fordi bestemmelsen kan være sikker i felten.

Dværgflagermus flyver frit og i forskellige højder, den raster i både hule træer og bygninger sommer og vinter.

I Brødmosen dukkede den op et par forskellige steder, men var ikke den almindeligste art (eller rettere hyppigst registrerede art), som man ser det de fleste steder i Østdanmark.

Troldflagermus

Troldflagermusen minder i levevis meget om dværgflagermus. Troldflagermusen kendes fra dværgflagermusen på at kaldene er i et betydeligt dybere leje. Arten er lokalt udbredt, men ikke sjælden i Danmark, der huser en væsentlig del af europæiske bestand. Troldflagermusen var den første art man opdagede kan trække væk om vinteren. Der blev fundet mærkede troldflagermus ca. 2000 km mod syd. På fugletræksteder kan man om natten registrere den flyve ud, og den kan også registreres over åbent hav

Troldflagermus flyver frit og i forskellige højder, den raster i både hule træer og bygninger sommer og vinter. I Brødmosen er den ikke registreret med sikkerhed.

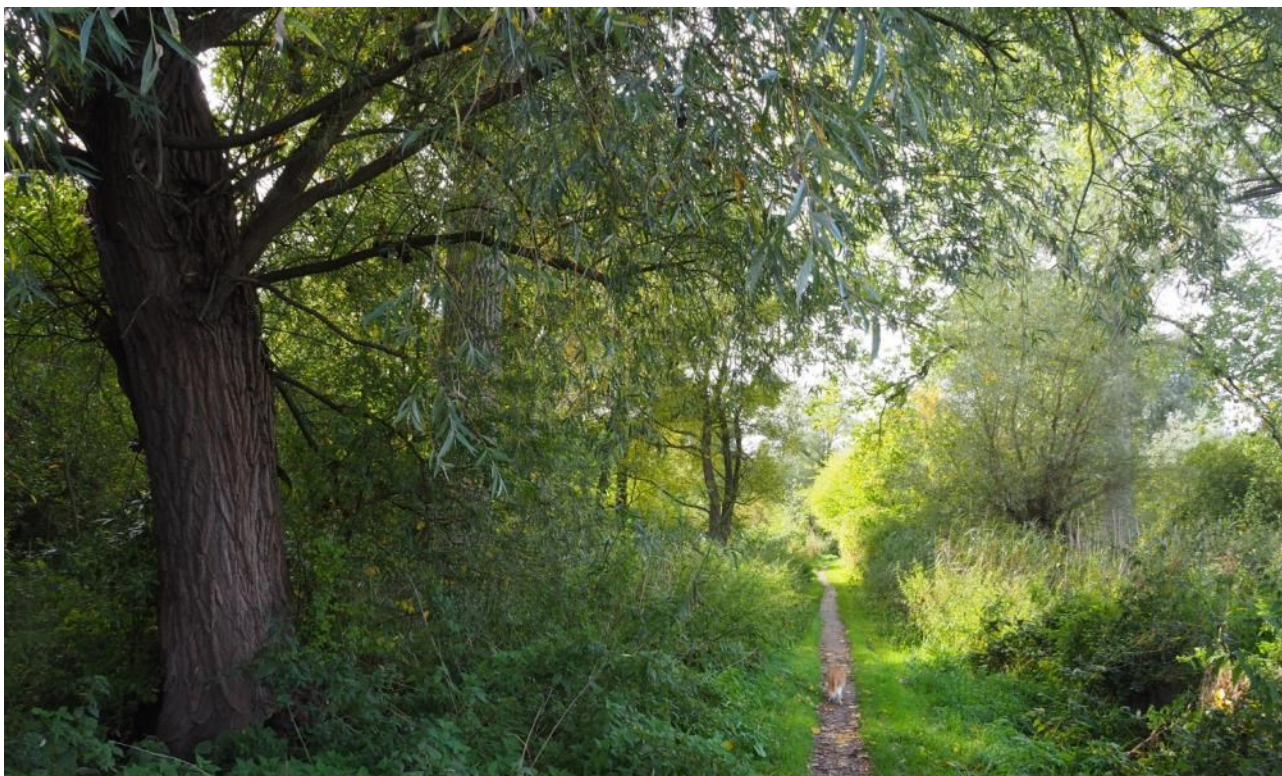

Foto 3. På den øst-vest-gående sti i den østlige del af mosen står flere store Hvid-pile og popler, der er egnede rastesteder for flagermus.

Sydflagermus

Sydflagermus er sammen med dværgflagermus den talrigeste art i Danmark. Den er meget tilknyttet bygninger og har det særligt godt i parcelhuskvarterer. Arten fouragerer mest i middelhøjde og gerne i det fri. Den kan træffes ved gadelamper og ses nogle gange flyve ind og ud af kronetaget på træer, hvor den kan hvile kortvarigt i grenene. Arten er almindelig i hele landet undtagen i Storkøbenhavn og Vendsyssel. Det er med andre ord en art, man ikke med sikkerhed kunne forvente så tæt på København, men arten forekommer altså i Brødmosen, hvor den blev registreret en del gange.

Skimmelflagermus

Skimmelflagermus er knyttet til større bygninger og byerne, når den parrer sig i det sene efterår. Den er derfor almindelig i København. Om sommeren flyver den ud fra byerne og ses mere på landet, hvor den ellers kan mangle helt i parringstiden. Det er en hurtig og sikker flyver, der mest jager i over 20 meters højde. Den raster både sommer og vinter i bygninger, gerne i højhuse.

Der blev lavet mange optagelser med Skimmelflagermusen, arten er en af de arter, der har den kraftigste stemme, og den kan registreres på større afstand end mange af de andre arter.

Brødmosens betydning som leve- og rasteområde for flagermus

Ser man på de fire arters forekomst i Dansk Pattedyrsatlas, er det alle de arter, der tidligere er fundet omkring Greve. Brunflagermus forekommer meget tæt på og kunne sikkert godt findes i Greve, hvis man søgte længe nok. Det samme gælder troldflagermusen, der flyver langt omkring og som måske blev registreret i forbindelse med feltarbejdet.

Man må konkludere, at når alle de arter, der i forvejen er kendt i området (UTM-kvadratet), blev fundet i Brødmosen, har mosen en vis betydning for flagermusene i kommunen.

Det er dog ikke muligt at kvantificere hvor mange flagermus, der lever i et givent område ud fra lydoptagelser. Mange optagelser kan lige så vel hidrøre fra, at et individ patruljerer rundt og rundt det samme sted, som at en større mængde flagermus passerer én ad gangen. I forbindelse med feltarbejdet, hvor man går rundt og lytter forskellige egnede steder og indimellem disse, kan man dog godt få et indtryk af aktiviteten. Og selvom alle de arter, der i forvejen er kendt fra UTM-kvadratet blev registreret, var ingen af dem tilstede hele tiden.

Det er som sagt tydeligt, at Brødmosen har betydning for flagermusene, der søger føde i mosen. Mosen kan dog også have betydning for arterne som rasteområde eller ligefrem som yngleområde (rastepladser hvor der fødes unger). De fleste arter af flagermus benytter hule træer, spættehuller, løs bark og revner i træer eller fx mellemrummet mellem en vedbend og træet, eller hvor to grene danne en sprække. Hulheder i træer i mosen, hvor der ikke foretages en forstlig pleje optræder også i lidt mindre træer (f.eks. med stammediametre på 25 cm).

Egnede rastesteder benyttes af alle flagermus om dagen, mens særligt egnede steder – typisk spættehuller eller huletræer- benyttes af nogle arter til overvintring (f.eks. dværg- og brunflagermus) og flere arter til at yngle i.

I forbindelse med feltarbejdet blev udbredelsen af egnede træer registreret (se Kort 1). Der vokser en del store hvid-pile i mosen, som er egnede - desuden et par store aske og nogle gamle birke med huller. To af disse er ved at dø, men er særligt egnede.

Brødmosens potentiale for flagermus

Brødmosen er en vigtig lokalitet for flagermus i Greve Kommune. Lokaliteten benyttes til fødesøgning og sikkert også til rast og som ynglested. De mest flagermusegnede træer er ikke jævnt fordelt i de skovklædte dele af mosen. Hvis man ønsker at gøre mosen mere lysåben f.eks. af hensyn til botanik og insekter, men næppe svampe, bør man undgå at fælde træer med hulheder.

Kort 1. Omtrentlig fordeling af egnede træer til flagermusrast.

Foto 4. I det nordøstligste hjørne af Brødmosen er der mange store Hvidpile og nogle af dem er overgroet af Efeu, det er velegnede rastesteder for flagermus.

Guldsmede og sommerfugle

Guldsmede

Metode

Guldsmede eftersøgt på dage med varmt og solrigt vejr, hvilket der har været mange af i juni og juli 2021.

Registrerede arter

Der er registreret 24 arter af guldsmede (egentlige guldsmede, vandnymfer og pragtvandnymfer, se Tabel 1). Der er ikke registreret nogen egentlige sjældenheder eller rødlistede arter.

Brødmosens betydning som levested for guldsmede

24 fundne arter er et ganske imponerende antal; hvilket givetvis skyldes mosens store variation. Mosen er varieret mht. naturtyper, men også mht. karakteren af søer og vandhuller, der spænder fra næsten brunvandende søer til mere eutrofe søer med ofte rigt udviklet vegetation. Guldsmede trives generelt med variation i bevoksninger; skiften mellem lysåbent og krattilgroet og gerne læ. Desuden ynder de lysåbne bredder langs ynglevandhullerne, således at bred- og undervandsvegetation kan udvikles.

Der er tre områder i mosen, der er vigtige for guldsmede, se Kort 2. Det er enten områder med søer og tørvegrave, hvor arterne yngler og har yngle-adfærd (primært område A og B), samt områder hvor guldsmedene fouragerer på andre insekter (område B og C).

Brødmosens potentiale for guldsmede

Der ligger en stor værdi i Brødmosen som guldsmedelokalitet allerede i dag. Pleje i mosen kan skabe yderligere variation og flere levesteder. Endvidere vil arter af sig selv kunne indvandre; bl.a. fordi de er under spredning (evt. klimabetinget). En art under spredning er, Grøn mosaikguldsmed, der yngler på vandplanen Kребseklø. Denne guldsmedeart må forventes at kunne træffes i mosen indenfor en ganske kort årrække. Arten har spredt sig i Danmark de seneste år og der er flere vandhuller i mosen, som er fyldt med Kребseklø. Grøn mosaikguldsmed er omfattet af Habitatdirektivets Bilag IV og fredet. Den har tidligere været rødlistet, men er det ikke ved seneste rødlistevurdering i 2017 i kraft af sin fremgang.

Blåbåndet Pragtvandnymfe	Grøn Smaragdlibel	Blå Libel
		Fireplettet Libel
Almindelig Vandnymfe	Almindelig Kobbervandnymfe	Stor Blåpil
Flagermus-Vandnymfe	Sortmærket Kobbervandnymfe	
Hestesko-Vandnymfe		Blå Mosaikguldsmed
Lille Røddøjet Vandnymfe	Almindelig Hedelibel	Brun Mosaikguldsmed
Røddøjet Vandnymfe	Blodrød Hedelibel	Efterårs-Mosaikguldsmed
Stor Farvevandnymfe	Gulvinget Hedelibel	Håret Mosaikguldsmed
	Stor Hedelibel	Kileplet-Mosaikguldsmed

Tabel 1. Registrerede guldsmede i Brødmosen i 2021.

Kort 2: Værdifulde områder for guldsmede (A, B og C) og dagsommerfugle (B og C).

Dagsommerfugle

Metode

Dagsommerfugle er som guldsmede eftersøgt på dage med varmt og solrigt vejr, hvilket der har været mange af i juni og juli 2021.

Registrerede arter

Der er set 25 arter af dagsommerfugle, Tabel 2. Dette er ganske mange af en lokalitet i bynær bebyggelse.

Brødmosens betydning som levested for dagsommerfugle

Arterne er langt overvejende set på det ugræssede engareal (Område C, Kort 2) samt i det havelignende bælte mod nord. Sommerfuglene er hyppigst registreret, hvor de fouragerer eller hvor de yngler, dvs. omkring værtsplanterne. I mosen er der især forskellige arter af tidsler og Vand-Mynte, som er værdifulde fourageringsplanter. Endvidere er der mange af arterne, der fouragerer i haverne, der grænser ned til mosens nordlige rand (Område B, Kort 2).

De registrerede arter er udelukkende på landsplan almindelige arter, hvoraf flere tidligere har været sjældnere (Nældesommerfugl, Det hvide C, Det hvide W og Iris). Det hvide W er fortsat ualmindelig, men ikke længere rødslistet. Arten gik voldsomt tilbage under elmesygen. En anden bemærkelsesværdig art er den store, spektakulære Iris, som yngler på Selje-Pil. Det er landets største dagsommerfugl.

Af øvrige arter skal nævnes Det hvide C, Dværgblåfugl og Skovblåfugl. Dværgblåfugl er meget overraskende, da foderplanten (Rundbælg) ikke findes i mosen, så det må formodes at være en "strejfer"; trods artens lidenhed. Endvidere er Sørgekåbe registreret i netop et år, hvor der er invasion af arten.

Brødmosenes potentiale for dagsommerfugle

Mosen har med sin nuværende fordeling af lysåbne og bevoksede arealer som nævnt en ret varieret forekomst af dagsommerfugle. Udvidelse af lysåbne arealer, der afgræsses ekstensivt vil være af værdi for flere arter af dagsommerfugle.

		Natsommerfugle set om dagen
Admiral	Lille Kålsommerfugl	
Almindelig Blåfugl	Nældens Takvinge	Blodplet
Aurora	Nældesommerfugl	Duehale
Citronsommerfugl	Okkergul Randøje	Dueurtsværmer
Dagpåfugleøje	Skovblåfugl	Græsspinder
Det Hvide C	Skovrandøje	Sekspletet Køllesværmer
Det hvide W	Stor bredpande	Sort Måler
Dværgblåfugl	Stor kålsommerfugl	
Engrandøje	Storpletet Perlemorssommerfugl	
Græsråndøje	Stregbredpande	
Grønåret Kålsommerfugl	Sørgekåbe	
Iris	Tidselsommerfugl	
Lille Ildfugl		

Tabel 2. Registrerede dagsommerfugle og enkelte dagaktive natsommerfugle.

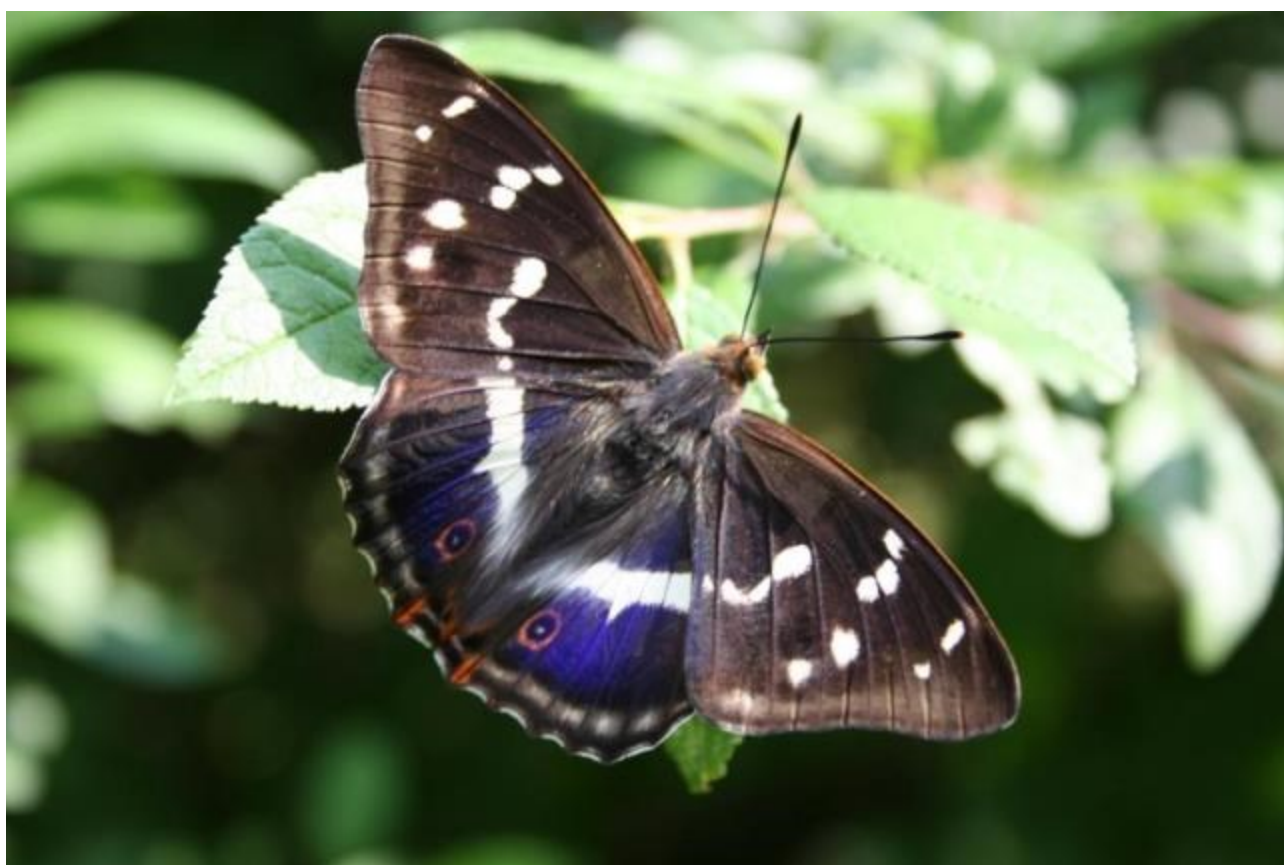

Foto 5. Iris, som er landets største dagsommerfugl, yngler i Brødmosen (Foto: EP).

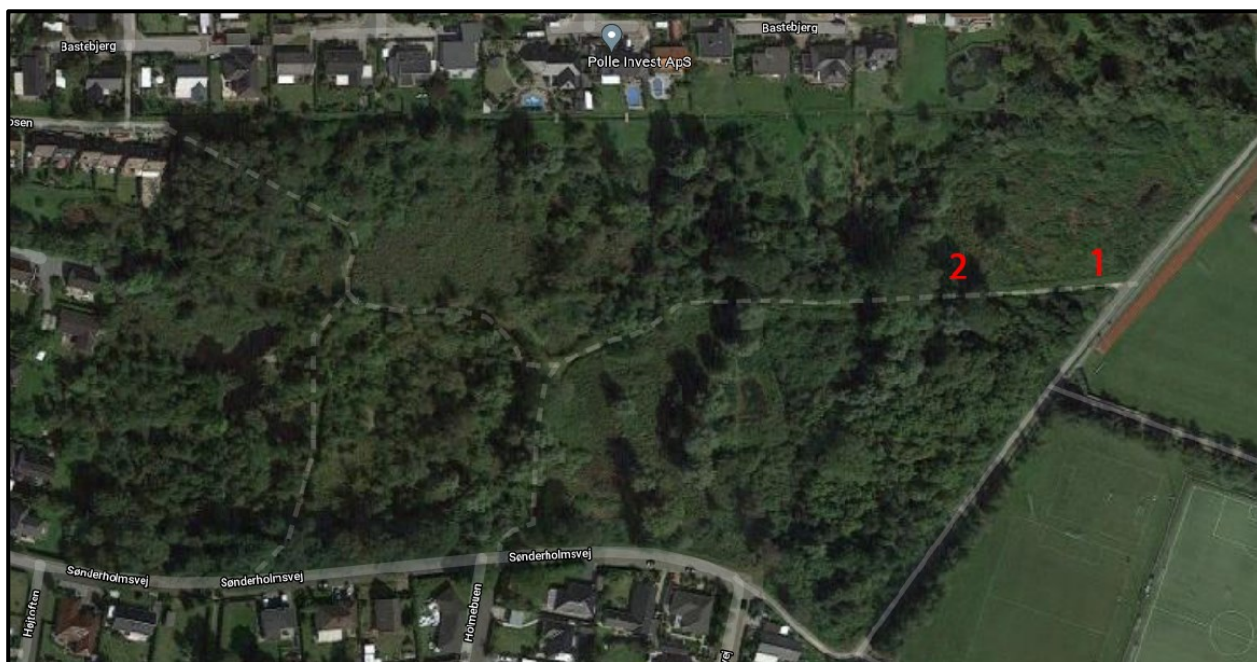
Natsommerfugle

Metode

Lokaliteten blev besøgt tre gange: 23. juni, 4. august og 1. september. Ideelt set skulle undersøgelsen have begyndt tidligere og have omfattet væsentligt flere besøg, og besøgene skulle have fordelt sig i flere delområder for at dække de forskellige levesteder. Mange natsommerfugle er kun fremme i en kort del af sæsonen, denne liste rummer derfor kun et mindre udsnit af de arter, der reelt kan findes på lokaliteten. Særligt mangler arter fra forår, forsommer og det sene efterår, men yderligere besøg på en hvilken som helst del af sæsonen ville utvivlsomt kunne føje nye arter til listen.

Feltarbejdet foregik ved at der opsattes to 250 w blandingslyspærer (lamper der kombinerer lyset fra et udladningsrør med kviksølv damp med en glødetråd). Lysene blev tændt en time efter solnedgang og brændte i cirka 3½ time ved hvert besøg. Alle arter af natsommerfugle blev så vidt muligt fotograferede.

Lysene opsattes i den østlige del af mosen (Se Kort 3) for at undgå, at støjen fra generatoren, som gav strøm til lamperne, generede beboerne på de nærliggende villaveje.

Kort 3: Placering af opsatte lamper til lysning efter natsommerfugle.

Registrerede arter

Der er registreret godt 150 arter, som er listet i Tabel og gengivet i Bilag 1 med foto af mange af arterne.

Brødmosen som levested for natsommerfugle

Brødmosen er et i forhold til sin størrelse meget varieret naturområde. De mange vegetationstyper giver tilsammen mulighed for, at mange forskellige arter af natsommerfugle kan finde levesteder.

Store dele af mosen består af våde pilekrat og stedvis også ellesump. Pil er en af de planteslægter, der er vært for allerflest arter af natsommerfugle - det er formentlig kun Eg, der har væsentligt flere. Også Poppel er vært for en lang række natsommerfugles larver. De store områder med pilekrat, de mange store Hvid-Pil

(der blev fundet to mindre almindelige arter, hvis larver næsten altid benytter Hvid-Pil som vært: *Apotomis lineana* og *Sciota adelphella*) og ligeledes en ualmindelig art (*Apotomis infida*), der kan leve på forskellige arter af Pil. Piletræerne og indslagene af flere arter af Poppel (Bævre-Asp, Grå-Poppel og Landevejs-Poppel) er af væsentlig betydning for stedets natsommerfuglefauna.

Der blev yderligere gjort fund af Grøn lavugle (*Cryphia algae*), som tidligere var meget sjælden. Den er gået meget frem er nu lokalt ret almindelig. Sommerfuglens larver lever af lav (lichener) på stammer.

Dæmringsuglen *Photodes extrema* er dansk ansvarsart (den gamle gulliste), der blev kun observeret et eksemplar, og den er nok tilflyver fra kysten (larven lever i Bjerg-Rørhvene oftest på kystnære arealer).

De mere lysåbne områder bidrager selvfølgelig også til artslisten, især blev der fundet en del arter tilknyttet rørskov af Tagrør og Dunhammer, men færre arter tilknyttet mere lavtvoksende mose- og engtyper et sådan er dog den almindelige Eng-Løvmåler (*Scopula immutata*) og den lidt mere lokalt forekommende Harmonisk stængelugle (*Apamea unanims*). Som eksempler på rørskovsarterne kan fremhæves de to *Globia*-arter: Sømprikket stængelborer (*Globia sparganii*) og tegningsløs stængelborer (*Globia algae*), men også spidsvinget græsugle (*Mythimna straminea*), sortprikket græsugle (*Leucania obsoleta*), stor rørugle (*Nonagria typhae*) og græs-snudeugle (*Macrochilo cribrumalis*) er typiske rørskovsdyr.

Kun fem arter af danske natsommerfugle lever deres larve-liv i vandet – interessant nok er 4 af disse (andemadhalvmøl (*Cataclysta lemnata*), åkandehalvmøl (*Elophila nymphaeata*), vandpesthalvmøl (*Parapoynx stratiotata*) og vandmøl (*Acentria ephemerella*)) truffet ved undersøgelsen her.

Der blev ved undersøgelsen fundet enkelte arter, hvis larver er tilknyttet nåletræer, disse kommer formentlig fra nærliggende haver.

Der blev ved undersøgelsen fundet enkelte arter, hvis larver er tilknyttet nåletræer, disse kommer formentlig fra nærliggende haver.

Brødmosenes potentiale for dagsommerfugle.

Mosen er allerede nu med sin nuværende tilstand et værdifuldt levested for natsommerfuglelokalitet.

Aftenpåfugleøje (<i>Smerinthus ocellata</i>)	Frøgræsugle (<i>Luperina testacea</i>)	Nåleskovsmåler (<i>Hylaea fasciaria</i>)
Agerugle – (<i>Agrotis segetum</i>)	Frøsmøl (<i>Hofmannophila pseudospretella</i>)	Okkergul rovmåler (<i>Crocallis elinguaris</i>)
Ahornugle (<i>Acronicta aceris</i>)	Frønet landmand (<i>Agrotis puta</i>)	Olsen (<i>Pseudoips prasinana</i>)
<i>Aleimma loeflingiana</i>	Gammaugle (<i>Autographa gamma</i>)	Palpespinder (<i>Pterostoma palpina</i>)
Almindelig Barkmåler (<i>Alcis repandata</i>)	<i>Graphiphora augur</i>	<i>Paramesia gnomana</i>
Almindelig bladmåler (<i>Epirrhoe alternata</i>)	Græs-snudeugle (<i>Macrochilo cribrumalis</i>)	Perikonvikler (<i>Lathronympha strigana</i>)
Almindelig snudeugle (<i>Herminia tarsipennalis</i>)	Grøn dværgmåler (<i>Pasiphila rectangulata</i>)	Perlemorshalmøl (<i>Pleuroptya ruralis</i>)
Almindelig tigerspinder (<i>Spilosoma lubricipeda</i>)	Grøn lavugle (<i>Cryphia algae</i>)	Perlemåler (<i>Campaea margaritaria</i>)
Andemadhalvmøl (<i>Cataclysta lemnata</i>)	Grå fyrremåler (<i>Thera obeliscata</i>)	Piledværg (<i>Earias clorana</i>)
<i>Apotomis betuletana</i>	Grå lavugle (<i>Laspeyria flexula</i>)	Pile-havemåler (<i>Eulithis testata</i>)
<i>Apotomis lineana</i>	Grågrøn brilleugle (<i>Abrostola tripartita</i>)	Pile-Seksvinge (<i>Pterapherapteryx sexualata</i>)
Apotomis semifasciana eller Apotomis infida [ii]	Gul syremåler (<i>Timandra comae</i>)	Poppelsværmer (<i>Loathoe populi</i>)
<i>Apotomis turbidana</i>	Gulhvid Stregmåler (<i>Cabera exanthemata</i>)	Poppelugle (<i>Acronicta megacephala</i>)
Asketandmåler (<i>Ennomos fuscantaria</i>)	Gulmærket glansugle (<i>Xestia xanthographa</i>)	Psi-ugle (Acronicta psi) [liii]
Askeugle (<i>Craniophora ligustri</i>)	Halmugle (<i>Mythimna pallens</i>)	Purpurbrun Månemåler (<i>Selenia tetralunaria</i>)
Aspegaffelhale (<i>Furcula bifida</i>)	Harmonisk stængelugle (<i>Apamea unanims</i>)	Rustugle (<i>Rusina ferruginea</i>)
Aspesevlvikler (<i>Ancylis laetana</i>)	Have-Græsmøl (<i>Chrysoteuchia culmella</i>)	Røgfæret grøntsagsugle (<i>Lacanobia suasa</i>)
<i>Assara terebrella</i>	Haveugle (<i>Lacanobia oleracea</i>)	<i>Scoparia pyralis</i>
Bedeugle (<i>Anarta trifolii</i>)	Hindevinge (<i>Thumatha senex</i>)	Skarpspidset frugtbladvikler (<i>Archips podana</i>)
Birkemåler (<i>Biston betularia</i>)	Humblebivoksmøl (<i>Aphomia sociella</i>)	Slangehovedmøl (<i>Ethmia bipunctella</i>)
Birkesevlvinge (<i>Drepana falcataria</i>)	Humble-dværgmåler (<i>Eupithecia assimolata</i>)	Slange-stængelugle (<i>Lateralgia ophiogramma</i>)
Blodnakke (<i>Atolmis rubricollis</i>)	Hundegræsugle (<i>Amphipoea fucosa</i>)	Snehare (<i>Acronicta leporina</i>)
Bogstav-uglespinder (<i>Tethea or</i>)	Hundegræsugle (<i>Oligia strigilis</i>)	Snudeugle (<i>Hypena proboscidalis</i>)
Bredbåndet smutugle (<i>Noctua fimbriata</i>)	Hvedeugle (<i>Euxoa tritici</i>)	Solbær-havemåler (<i>Eulithis mellinata</i>)
Broget havemåler (<i>Eulithis prunata</i>)	Hvid dværgmåler (<i>Eupithecia centaureata</i>)	Sortkantet Bladmåler (<i>Xanthorhoe designata</i>)
Brombær-guldugle (<i>Cirrhia icteritia</i>)	Hvidhjørnet dagugle (<i>Deltote pygarga</i>)	Sortpletet skovugle (<i>Xestia triangulum</i>)
Brombærtiggerugle (<i>Diarsia rubi</i>)	Hvidpilhalvmøl (<i>Sciota adelphella</i>)	Sortprikket græsugle (<i>Leucania obsoleta</i>)
<i>Brun brilleugle (Abrostola triplasia)</i>	Hvidpletet dværgmåler (<i>Eupithecia tripunctaria</i>)	Sortrandet måler (<i>Lomaspilis marginata</i>)
Brun engugle (<i>Heliotropha leucostigma</i>)	Hvid-punkt græsugle (<i>Mythimna albipuncta</i>)	Spidsvinget græsugle (<i>Mythimna straminea</i>)
Brun nellikeugle (<i>Hadena bicurris</i>)	Hvidrandet jordugle (<i>Ochropleura plecta</i>)	Stor porcelænsspinder (<i>Pheosia tremula</i>)
Brungrøn bladmåler (<i>Chloroclysta siterata</i>)	Jordbær-bladmåler (<i>Dysstroma truncata</i>)	Stor rørugle (<i>Nonagria typhae</i>)
Brunviolet smutugle (<i>Noctua janthe</i>)	Kartoffelborer (<i>Hydraecia micacea</i>)	Stor smutugle (<i>Noctua pronuba</i>)
Brændeugle (<i>Axylia putris</i>)	Kastaniefarvet glansugle (<i>Xestia baja</i>)	Stor Sneglespinder (<i>Apoda limacodes</i>)
Bøgespinder (<i>Stauropus fagi</i>)	Klyngerspinder (<i>Habrosyne pyritoides</i>)	Streg-dværgmåler (<i>Eupithecia exigua</i>)
Båndet tyv (<i>Oligia fasciuncula</i>)	Koglehalvmøl – (<i>Dioryctria abietella</i>)	Svingelugle (<i>Plusia festucae</i>)
<i>Catoptria pinella</i>	Kolon-uglespinder (<i>Ochropacha duplaris</i>)	Syreugle (<i>Acronicta rumicis</i>)
<i>Celypha lacunana</i>	Kommaugle (<i>Leucania comma</i>)	Sølle tyv (<i>Oligia latruncula</i>)
Chokoladebrun Frugtbladvikler (<i>Pandemis heparana</i>)	Konkav pilevikler (Acleris emargana/A. effractana) [ii]	Sømprikket stængelborer (<i>Globia sparganii</i>)
Citronmåler (<i>Opisthocraptis luteolata</i>)	Lilla perikonugle (<i>Actinotia polyodon</i>)	Tagrørugle (<i>Arenostola phragmitidis</i>)
Det sorte c (<i>Xestia c-nigrum</i>)	Lille kratmåler (<i>Euchoeca nebulata</i>)	Tegningsløs stængelborer (<i>Globia algae</i>)
Dromedarspinder (<i>Notodonta dromedarius</i>)	Lille porcelænsspinder (<i>Pheosia gnoma</i>)	Tidselfrøvikler (<i>Eucosma cana</i>)
Drømme-mus (<i>Caradrina morpheus</i>)	Lille å-ugle (<i>Rivula sericealis</i>)	Tidselgulvikler (<i>Agapeta hamana</i>)
Dueurt-bladmåler (<i>Ecliptopera silaceata</i>)	Lindesværmer (<i>Mimastis tiliae</i>)	Toga-septemberugle (<i>Xanthia togata</i>)
Dueurtsværmer (<i>Deilephila elpenor</i>)	Lundmåler (<i>Hemiteua aestivaria</i>)	Trapezugle (<i>Cosmia trapezina</i>)
Dunhammerhalvmøl (<i>Calamotropha paludella</i>)	Lædergul frugtbladvikler (<i>Pandemis cerasana</i>)	Tvivlsom mus (<i>Hoplodrina ambigua</i>)
Dæmringsugle (<i>Photodes extrema</i>)	Messingugle (<i>Diachrysis chrysitis</i>)	Udråbstegsugle (<i>Agrotis exclamatoris</i>)
Døvnældeugle (<i>Hoplodrina octogenaria</i>)	Mælde-ugle (<i>Trachea atriplicis</i>)	Vandmøl (<i>Acentria ephemerella</i>)
Ege-vikler (<i>Tortrix viridana</i>)	Måneplet (<i>Phalera bucephala</i>)	Vandpesthalvmøl (<i>Paraponyx stratiotata</i>)
Enghalvmøl (<i>Udea lutealis</i>)	Natsvalehale (<i>Ourapteryx sambucaria</i>)	Vinkelstregt Løvmåler (<i>Idaea aversata</i>)
Eng-Løvmåler (<i>Scopula immutata</i>)	<i>Notocelia trimaculana</i>	<i>Yponomeuta</i> sp. (formentlig Rønnespindemøl (<i>Yponomeuta padella</i>))
Firestreget ugle (<i>Charanyca trigrammica</i>)	Nældehalvmøl (<i>Anania hortulata</i>)	Zigzagspinder (<i>Notodonta zigzag</i>)
Foranderlig jordfarveugle (<i>Agrochola lychnidis</i>)	Nøgle-landmand (<i>Agrotis clavis</i>)	Åkandehalvmøl (<i>Elophila nymphaeata</i>)

Tabel 3. Registrerede natsommerfugle i Brødmosen, 2021

Fugle

Metode

Der er eftersøgt fugle primært om morgenen samt en enkelt natte-registrering. Registreringerne er startet relativt sent på året, således at det egentlige forårskor var overstået. Alligevel vurderes det, at registreringen er retvisende for, hvad der findes af sangere, som primært er registreret på kald, sekundært sang.

Fuglene flytter sig omkring i mosen; nogle arter mere end andre. Men typisk vil spurve- og kragefugle udnytte hele mosen til fouragering eller hævde territorier. Derfor er der ikke lavet et stort arbejde med at stedfæste registreringerne af de enkelte arter.

Registrerede arter

Der er registreret mere end 60 arter, hvoraf godt halvdelen formodes at være ynglende (markeret med "Y" i Tabel 4). Andre er strejfer eller rastende trækfugle.

Brødmosens betydning som leve- og rasteområde

Selvom mosen er en bynær lokalitet med mange besøgende og som konsekvens heraf også en vis grad tilvæning til publikum og hunde. Der er dog en tendens til, at der findes flest fugle; også ynglefugle i de største skovbevoksede områder uden stier, dvs. område A og B på kortet.

Kort 4. Vigtige områder for fuglene.

Det kultiverede bælte mod nord omkring søerne ind mod haverne rummer en del almindelige småfugle samt almindelige vandfugle (ænder og vandhøns).

Disse findes endvidere udbredt i næsten alle mosens vandhuller og tørvegrave og i hvert fald udenfor yngleperioden synes de ikke påvirket væsentligt af, at publikum færdes tæt på.

Spurvehøg yngler i område A, dompap i område B, og vandrikse er hørt /5/ i område C.

En række hulrugende fugle (mejser, allike, stær, træløber og natugle) yngler i de mange gamle træer, primært pil, der er i mosen. Disse står flere steder langs veje og stier – også udenfor de markerede interesseområder på Kort 4. Se i øvrigt afsnittet om flagermus.

Allike, Y	Gråkrage, Y	Landsvale	Sangdrossel, Y
Blishøne, Y	Gråmejse	Løvsanger, Y	Skarv
Blåmejse, Y	Gråstrupet Lappedykker, Y	Misteldrossel	Skovsanger, Y
Bogfinke, Y	Gulbug	Munk, Y	Skovskade
Broget fluesnapper, Y	Gulspurv	Musvit, Y	Skovspurv
Bysvale	Gærdesanger, Y	Mursejler	Solsort, Y
Dompap, Y	Gærdesmutte, Y	Musvåge	Spurvehøg, Y
Duehøg	Gøg, Y	Nattergal, Y	Spætmejse, Y
Fasan	Halemejse, Y	Natugle, Y	Stillits, Y
Fiskehejre	Havesanger, Y	Ravn	Stor Flagspætte
Fuglekonge	Hus-rødstjert, Y	Ringdue, Y	Stær, Y
Gransanger, Y	Husskade, Y	Rødhals, Y	Tornsanger
Grønirisk, Y	Hvid Vipstjert	Rørhøne, Y	Træløber; Y
Grå fluesnapper	Hvinand	Rørsanger, Y	Tyrkerdue
Gråand, Y	Hættemåge	Rørspurv, Y	Tårnfalk
Grågås, Y	Kærsanger, Y	Råge	Vandrikse

Tabel 4. Registrerede fugle i Brødmosen i 2021. Obs af Vandrikse er fra Dofbasen /ref/. "Y" angiver ynglefund eller sandsynligt ynglende.

Brødmosens potentiale for fugle

Det vurderes, at mosens potentiale for fugle er udnyttet. Den bynære beliggenhed i kombination med forstyrrelse fra publikum sætter mere end noget andet begrænsninger for fuglelivet i mosen. Udover eksempelvis at opsætte kasser for hulrugende fugle er der ikke umiddelbart tiltag, der kan udvikle fuglelivet. Men opretholdelse af uforstyrrede områder i mosen er væsentlige "status quo-tiltag"

Svampe

Metode

Brødmosen blev besøgt flere gange i løbet af 2021. Og alle arter af svampe, der blev fundet, blev noteret. En del kan noteres i felten og eventuelt dokumenteres med et foto. En del kræver dog undersøgelser i mikroskop, og fire kunne ikke bestemmes med sikkerhed, heriblandt Tørve-slørhat, der enten er den rigtige Tørve-slørhat, som er rødlistet, eller en sjældnere tvillingeart.

Registrerede arter

Mosen er ikke tidligere blevet besøgt af svampefolk, så oplysningerne kan ikke suppleres med yderligere fund fra gamle undersøgelser. Undersøgelserne medførte fund af en hel del arter, der ikke tidligere er set i Greve Kommune, heriblandt de arter, der er knyttet til moser.

Desværre var sommeren 2021 meget tør. Ser man på tørkeindekset på DMIs hjemmeside er det først i slutningen af oktober, at "risikoen" for tørke omkring Karlslunde forsvandt. Hele sommeren var så tør, at det var meget småt med svampe syd for København. Regnen faldt meget uens i landet. Den tørre sommer betød, at der blev fundet langt færre svampearter, end en fugtig sommer normalt ville have tilvejebragt. I alt blev 110 arter fundet (se Tabel 5). I et godt år ville samme indsamlingsaktivitet nok have givet dobbelt så mange arter. Det betyder, at der er en lille risiko for, at rødlistede arter kan være overset.

Foto 6: Tørve-Slørhat i tørvemos nær birk i Brødmosen. Arten er rødlistet, men er del af et vanskeligt artskompleks og vil blive DNA-sekventeret for sikker bestemmelse

Art	Substrat	Fund i SvampeAtlas
<i>Ascocoryne sarcoides</i> - rødlilla sejskive	ved	1033
<i>Bjerkandera adusta</i> - sveden sodporesvamp (LC)	ved	4894
<i>Calycina citrina</i> - almindelig gulskive (LC)	ved	905
<i>Clitocybe nebularis</i> - tåge-tragthat (LC)	jord	3425
<i>Coprinellus disseminatus</i> - bredsået blækhat (LC)	ved	1427
<i>Coprinellus micaceus</i> - glimmer-blækhat (LC)	ved	2887
<i>Coprinopsis stercorea</i> - pjusket blækhat (LC)	lort	101
<i>Corticaceae sp.</i> - barksvampe	ved	N/A
<i>Cortinarius bibulus</i> - smuk slørhat (LC)	jord	131
<i>Cortinarius chrysolithus</i> - tørve-slørhat (VU)	jord	25
<i>Cortinarius sp.</i> - slørhat	jord	N/A
<i>Crepidotus casparyi</i> - Lundells muslingesvamp (LC)	ved	160
<i>Crepidotus cesatii</i> - almindelig muslingesvamp (LC)	ved	800
<i>Crepidotus mollis</i> - blød muslingesvamp (LC)	ved	847
<i>Cylindrobasidium evolvens</i> - sprækkehinde	ved	1371
<i>Daedaleopsis confragosa</i> - rødmeende læderporesvamp (LC)	ved	3316
<i>Diatrype bullata</i> - pile-kulskorpe	ved	644
<i>Entoloma politum</i> - poleret rødblad (LC)	jord	68
<i>Erysiphe adunca</i> - pile-meldug	parasit,blade	12
<i>Erysiphe polygoni</i>	parasit,blade	38
<i>Eutypa maura</i>	ved	70
<i>Fomes fomentarius</i> - tøndersvamp (LC)	ved	6382
<i>Fomitopsis betulina</i> - birkeporesvamp (LC)	ved	3730
<i>Fomitopsis pinicola</i> - randbæltet hovporesvamp (LC)	ved	5301
<i>Galerina marginata</i> - randbæltet hjelmhat (LC)	ved	1502
<i>Galerina sp.</i> - hjelmhat	mos	N/A
<i>Ganoderma applanatum</i> - flad lakporesvamp (LC)	ved	4033
<i>Gymnosporangium sp.</i>	parasit,blade	N/A
<i>Gyrophanopsis polonensis</i> - langhåret kalkskind	ved	59
<i>Hebeloma mesophaeum</i> - lerbrun tåreblad (LC)	jord	846
<i>Hydnoporia tabacina</i> - tobaksbrun ruslædersvamp	ved	1245
<i>Hymenopellis radicata</i> - almindelig pælerodshat (LC)	ved	2975
<i>Hymenoscyphus imberbis</i>	ved	31
<i>Hymenoscyphus scutula</i> - almindelig stilkskive	ved	84
<i>Hypoxylon petriniae</i> - nedsænket kulbær (LC)	ved	589
<i>Inocybe lilacina</i> - lilla trævihat (LC)	jord	775
<i>Inocybe napipes</i> - roeknoldet trævihat (LC)	jord	404
<i>Inonotus obliquus</i> - birke-spejlporesvamp (LC)	ved	462
<i>Jackrogersella multiformis</i> - foranderlig kulbær (LC)	ved	1673
<i>Kretzschmaria deusta</i> - stor kulsvamp (LC)	ved	2529
<i>Laccaria laccata</i> - rød ametysthat (LC)	jord	4595
<i>Laccaria tortilis</i> - krybende ametysthat (LC)	jord	221
<i>Lachnum brevopilosum</i> - korthåret frynseskive (LC)	ved	46
<i>Lactarius aurantiacus</i> - mild mælkehat (LC)	jord	507
<i>Lactarius lilacinus</i> - lilla mælkehat (LC)	jord	137
<i>Lactarius obscuratus</i> - elle-mælkehat (LC)	jord	202
<i>Lactarius scoticus</i> - tørve-mælkehat (LC)	jord	116
<i>Leocarpus fragilis</i> - poleret glatfrø	ved	105
<i>Leptosphaeriaceae sp.</i>	urtestængler	N/A
<i>Leptostroma juncacearum</i>	urtestængler	1
<i>Loweomyces wynneae</i> - krybende blødporesvamp	ved	166
<i>Marasmiellus vaillantii</i> - fælled-bruskhat (LC)	urtestængler	235
<i>Melampsora epitea s.lato.</i>	parasit,blade	14
<i>Melampsorium betulinum</i>	parasit,blade	22
<i>Mycena belliae</i> - tagrørs-huesvamp (LC)	urtestængler	108
<i>Mycena crocata</i> - gulmælkhat huesvamp (LC)	jord	2469

<i>Mycena erubescens</i> - galde-huesvamp (LC)	ved	266
<i>Mycena filopes</i> - jod-huesvamp (LC)	jord	584
<i>Mycena galericulata</i> - toppet huesvamp (LC)	ved	4102
<i>Mycena haematopus</i> - blødende huesvamp (LC)	ved	1981
<i>Mycena pseudocorticola</i> - gråblå bark-huesvamp (LC)	ved	424
<i>Mycena pterigena</i> - bregne-huesvamp (LC)	urtestængler	236
<i>Mycena tenerrima</i> - pudret huesvamp	urtestængler	478
<i>Mycena vitilis</i> - blankstokket huesvamp (LC)	jord	1949
<i>Mycoacia uda</i> - citrongul vokspig	ved	363
<i>Mycosphaerella podagrariae</i>	parasit,blade	34
<i>Mycosphaerella ulmi</i>	parasit,blade	30
<i>Myxomycota</i> sp. - svampedyr	ved	N/A
<i>Naucoria escharioides</i> - lys elle-knaphat (LC)	jord	623
<i>Naucoria scolecina</i> - mørk elle-knaphat (LC)	jord	517
<i>Nectria cinnabarina</i> - almindelig cinnobersvamp	ved	1000
<i>Peniophora incarnata</i> - laksefarvet voksskind (LC)	ved	2094
<i>Peziza varia</i> - Ved-bægersvamp	ved	486
<i>Phloeomana hiemalis</i> - sen huesvamp	ved	249
<i>Phloeomana speirea</i> - kvist-huesvamp	ved	1267
<i>Pholiota squarrosa</i> - krumskællet skælhat (LC)	ved	1320
<i>Phyllactinia guttata</i> - hassel-meldug	parasit,blade	39
<i>Physarum</i> sp. - støvknop	ved	N/A
<i>Pilobolus crystallinus</i> - almindelig boldkaster	lort	20
<i>Pluteus cervinus</i> - sodfarvet skærmhat (LC)	ved	4355
<i>Pluteus cinereofuscus sensu lato</i> - gråbrun skærmhat i bred forstand (LC)	ved	86
<i>Pluteus salicinus</i> - stiv skærmhat (LC)	ved	820
<i>Podosphaera aphanis</i>	parasit,blade	50
<i>Podosphaera pannosa</i>	parasit,blade	22
<i>Podospora curvicolla</i>	lort	6
<i>Puccinia magnusiana</i>	parasit,blade	6
<i>Puccinia pulverulenta</i> - dueurt-tvecellerust	parasit,blade	48
<i>Puccinia taraxaci</i>	parasit,blade	19
<i>Puccinia urticata</i> var. <i>urticae-acuteiformis</i>	parasit,blade	2
<i>Rhytisma acerinum</i> - ahorn-rynkeplet	parasit,blade	874
<i>Rickenella fibula</i> - orange mosnavlehat (LC)	mos	2725
<i>Rimbachia arachnoidea</i> - Almindelig mosskål (LC)	mos	122
<i>Rosellinia corticium</i> - måtte-kulkaviar (LC)	ved	24
<i>Russula betularum</i> - bleg gift-skørhat (LC)	jord	761
<i>Skeletocutis nemoralis</i> - stor krystalporesvamp (LC)	ved	1335
<i>Stereum hirsutum</i> - håret lædersvamp (LC)	ved	5140
<i>Stereum rugosum</i> - rynket lædersvamp (LC)	ved	2830
<i>Stereum subtomentosum</i> - smuk lædersvamp (LC)	ved	1655
<i>Subulicystidium longisporum</i> - almindelig pigtrådshinde (LC)	ved	229
<i>Taphrina betulina</i> - hekse-sækdug	parasit,blade	642
<i>Tomentella pilosa</i> (VU)	ved	12
<i>Trametes gibbosa</i> - puklet læderporesvamp (LC)	ved	3495
<i>Trametes hirsuta</i> - håret læderporesvamp (LC)	ved	3247
<i>Trametes versicolor</i> - broget læderporesvamp (LC)	ved	6346
<i>Tremella mesenterica</i> - gul bæversvamp (LC)	parasit,svampe	3922
<i>Trichopeziza sulphurea</i> - svovlhåret frynseskive (LC)	urtestængler	87
<i>Triphragmium ulmariae</i> - almindelig mjødurtrust	parasit,blade	60
<i>Tubeufia cerea</i> - gulbrun tyksækkrukke	ved	43
<i>Woldmaria filicina</i> - bregnerør (LC)	urtestængler	78
<i>Xylaria hypoxylon</i> - grenet stødsvamp (LC)	ved	4648

Tabel 5. Fundne svampe i Brødmosen, 2021, deres substrat samt ID i Danmarks Svampeatlas.

Brødmosens betydning som levested for svampe

Det er muligt ud fra det fundne at pege på hvilke områder af mosen, der er de vigtigste for svampene. Artslisten (Tabel 5) er annoteret med oplysninger om svampearternes levevis og hyppighed i Danmark. Med levevis tænkes her på hvad de vokser på; og mht hyppighed er der angivet hvor mange fund af Svampedatabasens knapt en million danske svampe fund, den enkelte art har.

Denne måde at opgive hyppigheden har flere svagheder, men giver det bedst mulige præj alligevel. Først og fremmest har de arter, der er størst, lettest genkendelige og ikke mindst har flerårige frugtlegemer meget større chance for at blive registreret end de næsten mikroskopiske arter, der kun har en kort periode om året, hvor man kan finde dem. Og kun få svampekikkere beskæftiger sig med dem. Antallet af danske fund har også den usikkerhed forbundet med sig, at nogle svampe, det gælder navnlig de sjældneste, kan være registreret flere gange det samme sted.

Svampenes levevis

Af alle de fundne arter er det vedsvampe, der dominerer det totale antal af arter observeret. Det er halvdelen af alle arter, der blev registreret (52 %). De øvrige svampes levesteder fordeler sig mellem jord (18 %), parasitter på blade (15 %), på døde urtestængler (7 %), i mos (3 %) og på lort (3 %). Resten er en parasit på svampe, og tre fund der ikke har kunnet henføres til art, hvorfor det ikke giver mening at anføre levested.

Både svampe på jord og ved kan samtidigt leve i samliv med planter. De danner svamperod (mykorrhiza), der er ikke i listen opgjort hvilke arter, det drejer sig om. Det er bl.a. slørhatte, mælkehatte og knaphatte, men også visse barksvampe vides at danne mykorrhiza.

Almindelige arter

Som det fremgår af Tabel 5 med de 110 fundne arter, er halvdelen af de fundne arter registreret over 500 gange i DK og må siges at være almindelige. Der er 21 arter, som har under 50 fund i Danmark.

Et udtræk af de mest almindelige og de sjældneste følger i hhv. Tabel 6 og Tabel 7. Antallet af fund er opgjort 20/10 2021 i Svampedatabasen (<https://svampe.databasen.org/>), hvor fundene i Brødmosen også er indlagt.

Art	Substrat	Fund i SvampeAtlas
<i>Fomes fomentarius</i> - tøndersvamp (LC)	ved	6382
<i>Trametes versicolor</i> - broget læderporesvamp (LC)	ved	6346
<i>Fomitopsis pinicola</i> - randbæltet hovporesvamp (LC)	ved	5301
<i>Stereum hirsutum</i> - håret lædersvamp (LC)	ved	5140
<i>Bjerkandera adusta</i> - sveden sodporesvamp (LC)	ved	4894
<i>Xylaria hypoxylon</i> - grenet stødsvamp (LC)	ved	4648
<i>Laccaria laccata</i> - rød amethysthat (LC)	jord	4595
<i>Pluteus cervinus</i> - sodfarvet skærmhat (LC)	ved	4355
<i>Mycena galericulata</i> - toppet huesvamp (LC)	ved	4102
<i>Ganoderma applanatum</i> - flad lakporesvamp (LC)	ved	4033
<i>Tremella mesenterica</i> - gul bævresvamp (LC)	parasit,svampe	3922

Tabel 6. De 10 almindeligste danske svampe, som også blev fundet i Brødmosen.

Det ses tydeligt, at der blandt de almindeligste danske svampe, som også vokser i Brødmosen, er flest flerårige poresvampe. Disse vokser frit fremme på ved, og kendes af de fleste. Kun to egentlige

”paddehatte” med kortere sæson og mere svampet konsistens er kommet med. Det drejer sig om Rød Ametysthat og Sodfarvet Skærmhat. Gul bævresvamp er en stor og iøjnefaldende gul blævrende klump, der parasiterer ret usynlige barksvampe. Men selvom dens vært er sværere at finde, er det en art, man ikke så nemt overser, og den er derfor fundet mange gange af inventører i Svampeatlas.

Sjældnere arter

Mere interessant i forhold til plejeplaner for mosen er det at se på de sjældneste arter, der blev fundet. De fremgår af tabellen nedenfor:

Art	Substrat	Fund i SvampeAtlas
<i>Leptostroma juncacearum</i>	urtestængler	1
<i>Puccinia urticata</i> var. <i>urticae-acutiformis</i>	parasit, blade	2
<i>Podospora curvicolla</i>	lort	6
<i>Puccinia magnusiana</i>	parasit, blade	6
<i>Erysiphe adunca</i> - pile-meldug	parasit, blade	12
<i>Tomentella pilosa</i> (VU)	ved	12
<i>Melampsora epitea</i> s.lato.	parasit, blade	14
<i>Puccinia taraxaci</i>	parasit, blade	19
<i>Pilobolus crystallinus</i> - almindelig boldkaster	lort	20
<i>Melampsorium betulinum</i>	parasit, blade	22
<i>Podosphaera pannosa</i>	parasit, blade	22
<i>Rosellinia corticium</i> - måtte-kulkaviar (LC)	ved	24
<i>Cortinarius chrysolithus</i> - tørve-slørhat (VU)	jord	25

Tabel 7. Arter med under 25 fund i Danmark, som vokser i Brødmosen

Det ses, at blandt de sjældneste registrerede arter i Danmark, som blev fundet i Brødmosen, er otte små parasitter på blade. To arter vokser på lort og kun fire vokser på jord eller ved, som er der de fleste svampeinteresserede finder deres svampe.

Ny for landet

Den sjældneste er *Leptostroma juncacearum*, der er ny for landet. Det er en lille sort sæksporesvamp, der vokser på visne siv-blade. Arten er sikkert overset af andre, men har altså ikke med sikkerhed været registreret før i Danmark.

Rødlistede svampe

Der blev også fundet to rødlistede arter. Dels en barksvamp med specielle kroghårede sporer: *Tomentella pilosa*. Svampen selv gør ikke meget væsen af sig. Den er en grålig lidt tyk belægning på undersiden af de grene den vokser på. De skal gerne ligge fugtigt, som der er rig mulighed for i Brødmosen. Arten afventer endelig godkendelse.

Den anden rødlistede art er Tørve-Slørhat. Arten er en iøjnefaldende hatsvamp, stok, som findes i tørvemos og lever i samliv (danner mykorrhiza) med birk. Arten er sjælden i Danmark og vurderet som sårbar på rødlisten. Men slørhatte er en af de vanskeligste slægter af svampe at bestemme. Der var i forvejen kendt 350 arter i Danmark, men DNA-undersøgelser har vist, at antallet snarere er det dobbelte. Den Tørve-Slørhat, der blev fundet i forbindelse med undersøgelserne i Brødmosen, er derfor sendt videre til DNA-sekventering, og kan let vise sig at være en ny og ukendt art i hvert fald for Danmark. Fundet er under alle omstændigheder interessant. Der er ikke risiko for at fundet er af en almindelig art.

Foto 7. Måske ikke den mest spektakulære svamp, men helt ny for Danmark, er denne lille sæksporesvamp, som vokser på døde blade af siv i det nordlige hængesæksområde (Foto Ole Martin).

Sjældent registrerede svampe

De fleste af ovennævnte arter, som enten er bladparasitter eller vokser på lort, er uden tvivl meget mere almindelige i Danmark end de få fund antyder. Enkelte af dem lider også under taxonomisk uenighed, således at én forfatter opfatter en art meget bredt med flere typer, mens andre er regner med flere forskellige arter. Det betyder, at det efterfølgende er svært at vide, hvilken ny art gamle fund skal henføres til.

I forbindelse med undersøgelserne blev der indsamlet lidt rådyr-lort fra tørvemoseområdet. Gødningen blev hjembragt og anbragt i en gennemsigtig dåse med fugtigt toiletpapir. Efter et par dage voksede tre forskellige arter frem: en ekstremt lille hatsvamp: Pjusket Blækhat, en Boldkaster og en Kernesvamp. Det er både besværligt og lidt ulækkert at fremdyrke koprofile svampe, som ovenikøbet er meget små. Det er derfor de færreste, der gør det: Og alle tre arter, som blev fundet i mosen, er uden tvivl meget mere talrige i landet, end de få fund i svampedatabasen antyder.

Særlige mosearter

Der blev også fundet andre interessante svampe, der er mindre almindelige i Danmark, og som er specielt tilknyttet til moser. Følgende arter omtales:

Tørve-mælkehat (Foto 8, t.v.) er med kun 116 fund i svampedatabasen en ualmindelig svamp. Mange rødlistede arter har væsentligt flere. Arten er tilknyttet tørvemoser, hvor man typisk kan finde den i kanten af tørvegrave og i tilknytning til Birk. Den gror altid meget fugtigt. I Brødmosen er den fundet centralt et par meter syd for stien ved det vestlige y-kryds. (Den nordlige hængesæk på kortet nedenfor). Arten er ikke tidligere fundet i Greve Kommune.

Foto 8. To halvsjældne og mosetilknyttede mælkehatte fra Brødmosen. Tørve-Mælkehat t. v. og Lilla Mælkehat t. h.

Lilla Mælkehat (Foto 8 t.h.) er med 137 danske fund næsten lige så sjælden som den ovenstående Tørve-mælkehat. I Brødmosen vokser den på den sydlige tørvemoseflade i samliv med elletræer. Arten er ikke tidligere fundet i Greve Kommune.

Elle-mælkehat (Foto 9 t.v.) er en smule mere almindelig med 202 danske fund. Den lever med el og blev fundet i den sydlige udkant af mosen, men den kan i gode år sikkert forekomme flere steder i Brødmosen. Arten er ikke tidligere fundet i Greve Kommune.

Krybende Ametysthat (Foto 9 t.h.) er registreret 221 gange i Danmark. Den er ikke kun en moseart, men kan også forekomme i fugtig skov. I Brødmosen voksede den under Mjødurter i den centrale del af Mosen. Arten er ikke tidligere fundet i Greve Kommune.

Foto 9. Krybende Ametysthat (t.v.) og Tagrørs-huesvamp (t.h.).

Tagrørshuesvamp (Foto 9 t.h.) er kun registreret 108 gange i Danmark. De fleste fund er fra Nordsjælland, mens den forekommer meget spredt i resten af landet. Den lever på gamle tagrørsskud, men kun i moser. Man finder ikke arten i udstrakte tagrørssumpe. Gjørde man det kunne det være en almindelig art, men den stiller nogle ekstra krav til levestedet, og ses kun i gode moser. I Brødmosen vokser den i tagrørsbestanden lidt nord for det vestlige Y-kryds af stiforløbet. Arten er ikke tidligere fundet i Greve Kommune.

Bregne-huesvamp (Foto 10 t.v) og Bregnerør (foto 10 t.h.) er to små men smukke arter, der kan være mere almindelige end de henholdsvis 236 og 78 fund i landet indikerer. De er ikke strengt knyttet til moser, men til visne årsgamle bregnestilke i fugtige habitater. Ingen af de to arter er tidligere fundet i Greve Kommune.

Foto 10. Den smukt farvede, men lille Bregne-Huesvamp (t.v.) og den underlige svamp: Bregnerør (t.h.) lever kun på døde bregnestilke på fugtige steder.

Elleknaphatte: Der blev fundet både Lys og Mørk Elleknaphat (Foto 11) i pæne mængder mange steder i mosen, det er nok de almindeligste hatsvampe i mosen, og de vokser de fleste steder, hvor der er elletræer, som de lever i nært samliv med. Ingen af de to arter er tidligere fundet i Greve Kommune. Nærmeste kendte voksested er Hedeland for begge arter.

Foto 11. Mørk- og Lys Elleknaphat er de to almindeligste hatsvampe i Brødmosen.

Smuk slørhat (Foto 12) er kendt fra 131 fund i Danmark, den lever i moser i samliv med elletræer. I Brødmosen vokser den i den centrale del nær stien. Arten er ikke tidligere fundet i Greve Kommune, men kendt fra Hedeland i nabokommunen.

Foto 12. Smuk Slørhat er en lille slørhat med smukke lilla farvetoner.

Brødmosens potentiale for svampe

I forbindelse med pleje af Brødmosen er der flere hensyn at tage, alene når det gælder biodiversiteten. Nedenfor listes nogle af de hensyn der bør tages til svampene:

Hængesæk:

Brødmosen rummer rester af egentlig tørvemose, der er en sjælden og truet naturtype, ikke mindst i Greve Kommune, hvor det er den eneste mose af sin slags. Der er kun meget små mængder af egentlig tørvemose og hængesæk tilbage, og de er truet af tilgroning, men på samme tid hjemsted for den rødlistede Tørve-Slørhat, der lever her i samliv med birk. Fjerner man al birkeopvækst vil den rødlistede svamp forsvinde. Svampen kan formodentligt godt klare sig med selv små eller stynede birke, så en klipning kan måske gå an.

Dødt ved:

Der er rigtigt mange vedsvampe i Brødmosen (over halvdelen af arterne) og ved pleje er det vigtigt, at dødt ved får lov at blive liggende i de dele af mosen, der har præg af rigkær, dvs. andre steder end i hængesækken.

Dødt ved forekommer i det meste af mosen. Der er mest i elle-, birke- og pilesump, en smule i engarealerne, der har været afgræsset, og næsten ikke noget i rørsumpsområderne.

Ellesump:

Der er store arealer med elletræer og nogle steder egentlig ellesump. Ellesump er en prioriteret naturtype i forhold til EF-Habitatdirektivet. Elletræerne danner mykorrhiza med en række svampe fx visse Mælkehatte og Elle-knaphattene. Partier med egentlig ellesump (i mosens SV-ende og i de østlige pile- og birkesumpe).

Bilag IV-arter

Dette afsnit omhandler alene Bilag IV-padder, da flagermus, der også er omfattet af habitatdirektivets Bilag IV er beskrevet andetsteds. Vandkalve behandles i særskilt afsnit.

Metode

Registreringen af Bilags-padder blev foretaget i juni og juli. Det er foretaget ketchning efter haletudser af frøer og larver af salamandre. Endvidere er padder, som er set i forbindelse med det øvrige feltarbejde, registreret.

I forhold til registrering af Spidssnudet frø var det ikke optimalt alene at registrere dem ved ketchning, idet arten nemmere og mere sikkert registreres primo april ved registrering af kvækkende hanner.

Registrerede arter

Der blev registreret de to allerede kendte Bilag IV-arter – Spidssnudet frø og Stor vandsalamander. Desuden blev Skrubtudse, Butsnudet frø, Grøn frø og Lille vandsalamander registreret.

Brødmosens betydning som leve- og rasteområde for Bilag IV-padder

Stor vandsalamander er registreret i Område A og B (se Kort 5), mens Spidssnudet frø er registreret i de øvrige områder. Dog ikke i område D, hvor registreringen er fra 2011. Begge arter er registreret med jævne mellemrum af Kommunen i forbindelse med Bilag IV-arts registrering generelt eller specifik registrering i forbindelse med udarbejdelse af plejeplaner. I område C er der kun registreret voksne frøer, mens der i områderne E, F, G samt B er registreret yngel af Spidssnudet frø.

Brødmosens potentiale for Bilag IV-padder

Hele mosen har værdi for padderne som fourageringsområde, men især vandhuller med lysåbne bredder er værdifulde for padderne for ynglesucces. Derfor er dette væsentligt for opretholdelse af bestandene. Forvaltningsmæssigt betyder dette, at bredzonen omkring vandhuller i græsningsfoldene bør sikres afgræsning. Øvrige vandhuller kan plejes ved regelmæssig fjernelse af pilekrat eller slåning af skyggende rørsump.

Kort 5. Levesteder i 2021 for Stor vandsalamander (rød skravering) samt for Spidssnudet frø (rød kant). I område C er der kun fundet voksne Spidssnudet frø, mens der er registreret yngel i B, E, F og G. I område D er fundet fra 2011.

Vandkalve

Metode

Vandkalvene Lys Skivevandkalv og Bred vandkalv er eftersøgt i de større vestligt beliggende søer (Vest for område F på Kort 5). Begge arter er knyttet til rentvandede, svagt sure vandhuller med rig undervandsvegetation og gerne udviklet hængesæk langs bredderne. Begge arter er sjældne i Danmark og overvåges/efter søges af staten i NOVANA-programmet. De er begge på Habitatdirektivets Bilag II og Bilag IV.

Vandkalvene eftersøges ved fælder, der laves af 1½ liters sodavandsflasker, der udformes som en slags ruser. I ruserne lægges rå lever, der lugter kraftigt og tiltrækker vandbillerne, som er rovdyr. Fælderne står i søerne i 3 døgn, hvorefter de røgtes. Det er den samme metode, der anvendes i NOVANA-programmet.

Registrerede arter

De to eftersøgte arter blev ikke fundet, men i flere af tørvegravene i område D på foregående Kort 5 var der end dog rigtig mange vandkalve, bl.a. den indtil for nyligt ret sjældne Stor vandkalv (*Cybister laterimarginalis*, Foto 13).

Brødmosenes betydning som levested for vandkalve

Tørvegravene i mosen er vigtige vandkalve; især hvor bredderne er lysåbne med udviklet hængesæk og i øvrigt gerne med rig undervandsvegetation. Det er givet, at også de to mindre søer ved den sydlige hængesæk (område E på Kort 5) og flere af søerne mod haverne mod nord i Brødmosen rummer en rig forekomst af vandkalve.

Brødmosens potentiale for vandkalve

Levestedsbetingelserne for en rig vandkalvefauna er lidt identiske med kravene for padderne, dvs. de er mere eller mindre betingede af, at bredderne ikke er tilgroet med pil eller alt for massiv og skyggende rørskov. Ligeledes må der gerne kunne udvikles hængesæksvegetation og rig undervandsvegetation.

Tørvegrave er i sig selv ikke nemme at pleje, og plejen er ofte ressourcekrævende, idet det typisk drejer sig om gentagen slåning af rørskov eller nedskæring af pile. Mosens andre søer rummer også vandkalve og i græsningsfoldene er det vigtigt, at bredarealerne nedgræsses – som det er tilfældet i forhold til paddernes levestedskrav.

Endelig er det væsentligt, at søer og tørvegrave ikke belastes med eutroft overfladevand.

Foto 13: Stor vandkalv er almindelig i tørvegrave i Brødmosen. Til højre ses indholdet i en sodavandsflaskefælde, der på fotoet ovenfor er hældt ud i bestemmelsesbakken.

Værdifuld og næringsfattig terrestrisk natur

Den næringsfattige natur i Brødmosen har sandsynligvis tidligere været væsentligt mere udbredt. Mosen fremstår på målebordsblade tydeligvis som en tidligere tørvemose; delvist afgravet (se Kort 7) I dag findes der tre områder i mosen, hvor vegetationen kan betegnes som karakteristisk for næringsfattig natur. Mosen er gennemløbet i forbindelse med udarbejdelse af flere plejeplaner indenfor de seneste 15-20 år og de værdifulde og næringsfattige områder begrænser sig til følgende arealer, vist på Kort 6. Hist og her kan man i pilekrattene andre steder finde enkelte tuer af Blåtop, der er karakteristisk for næringsfattig bund.

Sphagnum-domineret hængesæk (to små, adskilte områder).

Mod sydvest findes en lille hængesæk (Område A, se Foto 7) domineret af tørvemos, (næsten udelukkende Udspærret Tørvemos (*Sphagnum squarrosum*)). Længere mod nordøst, umiddelbart syd for mosens øst-vestgående gangsti, er der efterhånden udviklet en noget lignende vegetation indenfor et diffust afgrænset, til dels meget vådt parti (Område B). Dette areal er præget af tilgroning med Rød-El og Dun-Birk.

Hængesækken mod sydvest er delvist lysåben (og er nogle år plejet), omgivet af et vandhul og tagrørsump mod nord og nordøst, mod de øvrige sider af pilesump. På den sphagnumdominerede flade findes især mod syd en væsentlig opvækst af Dun-Birk og Rød-El. Arealet fremtræder væsentligt mere tilgroet end i 2018. Desuden forekommer bl.a. Kragefod (særdeles talrig), Kær-Dueurt, Alm. Mjødurt, Fløjlgræs, Kattehale, Smalbladet og Butfinnet Mangeløv, lidt Næb-Star, Knippe-Star og Kær-Snerre. Bredbladet Dunhammer er blevet ret stærkt fremtrædende på arealet.

Relativ næringsfattig natur med god hydrologi

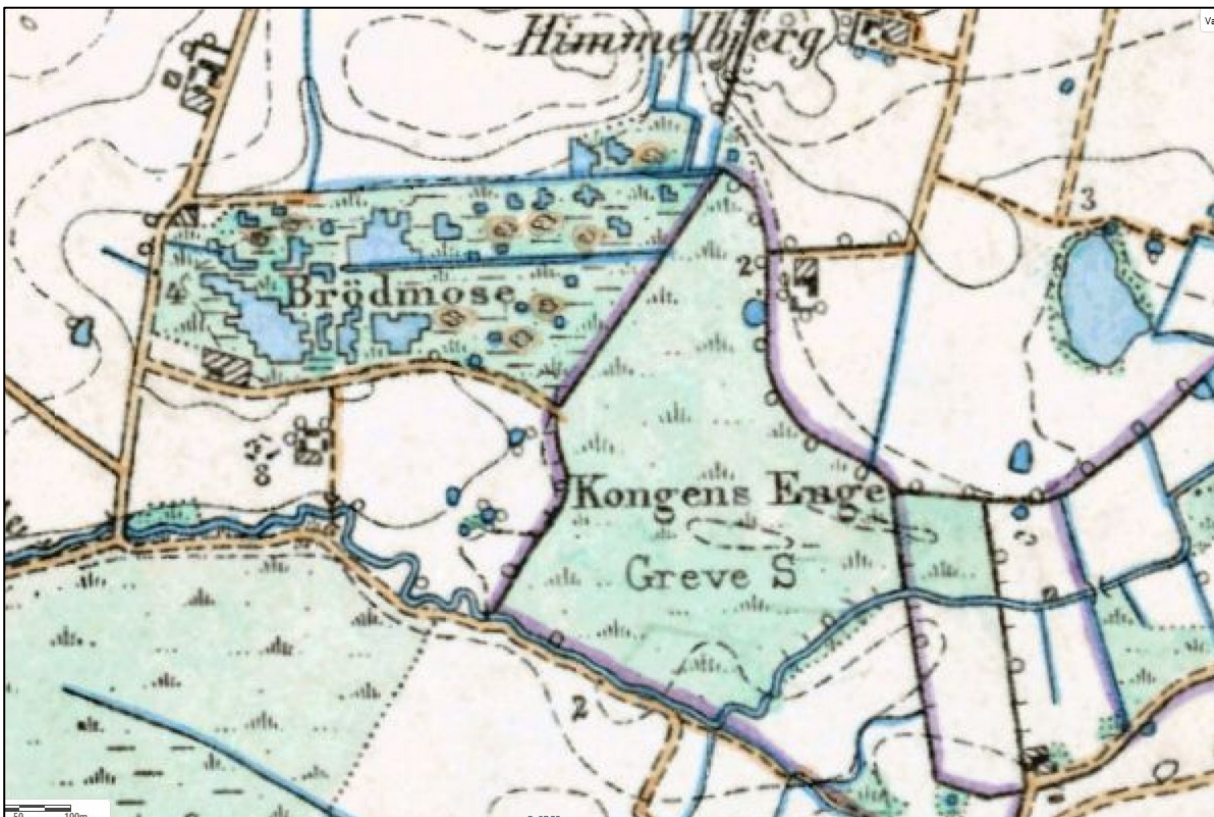
I det sydvestligste hjørne af den sydlige græsningsfold findes en mindre rektangulær lavning på ca. 10x25 m². Her findes værdifuld vegetation på relativ næringsfattig bund med god hydrologi; bl.a. skal nævnes Næb-Star, Kattehale, Bredbladet Dunhammer, Gul Fladbælg, Kær-Padderok, Skov-Kogleaks, Stortoppet Rapgræs, Mose-Bunke, Lyse-Siv og Almindelig Mjødurt.

Kort 6. Næringsfattig natur

Foto 14. Fortrinsvis lysåben hængesæk i den sydvestlige del af Brødmosen, foto Maj 2018 (Foto: Orla Bjørneskov).

Kort 7. Høje målebordsblade med tydelige tørvegrave i Brødmosen.

Brødmosens naturindhold

Registreringerne er sammenfattet i nedenstående Kort 8, der viser – ud fra registreringerne – hvilke områder, der er de samlet set rummer det mest sårbare naturindhold. Her er data sammenfattet i tre område-kategorier:

Mest sårbare/mest værdifulde områder indeholder:

- levesteder for Bilag IV-padder (søer, tørvegrave og rørskov)
- flagermustræer
- næringsfattig natur, der også er levested for svampe
- uforstyrrede krat og rørskov for natsommerfugle og fugle

Næstmest sårbare/mest værdifulde områder indeholder:

- relativt uforstyrret krat for svampe, natsommerfugle og fugle
- relativ næringsfattig natur med god hydrologi

Mindst sårbare områder indeholder:

- levesteder for svampe og almindelige arter af fugle, dagsommerfugle og guldsmede samt fourageringsområder for padder

Kort 8. Sårbarhedskort over Brødmosen. Grøn skravering og grønne dots viser arealer/hhv. punktlokaliteter, der vurderes at være de mest værdifulde og mest sårbare. Gul skravering viser de næst mest sårbare/værdifulde, mens grå skravering viser de mindst sårbare områder, der absolut ikke er uden naturværdi.

Referencer

1. AGLAJA 2018 – Brødmose. Plejeplan 2018. Plejeplan udarbejdet af AGLAJA (Egil Plöger og Orla Bjørneskov) for Greve Kommune, juni 2018. Upubliceret.
2. AGLAJA 2010 - Brødmose - forslag til plejeplan 2010. Arbejdsrapport udarbejdet af AGLAJA (Orla Bjørneskov) for Greve Kommune. Upubliceret
3. Arter.dk - <https://arter.dk/dashboard>
4. Danmarks Svampeatlas - <https://svampe.databasen.org/>
5. Dofbasen - <https://dofbasen.dk/>
6. Ejrnæs, R (ed.). Proceedings til konferencen Biowide - hvad har vi lært af 4 års naturforskning? Aarhus Universitet 4. maj 2018. 70 s.
https://bios.au.dk/fileadmin/rks.au.dk/ePublikationer/Biowide_Proceedings.pdf

Bilag 1 – natsommerfugle med foto

Billederne hører til foregående artsnavn.

Sneglespindere - Limacodidae

Stor Sneglespinder (*Apoda limacodes*)

Spindemøl – Yponomeutidae

Yponomeuta sp. (formentlig Rønnespindemøl (*Yponomeuta padella*))

Prydvinger - Oecophoridae

Frøsmøl (*Hofmannophila pseudospretella*)

Skærmplantemøl - Depressariidae

Slangehovedmøl (*Ethmia bipunctella*)

Viklere – Tortricidae

Strophedra weirana

Tidsekgulvikler (*Agapeta hamana*)

Ege-vikler (*Tortrix viridana*)

Skarpssidset frugtbladvikler (*Archips podana*)

Lædergul frugtbladvikler (*Pandemis cerasana*)

Chokoladebrun Frugtbladvikler (*Pandemis heparana*)

Konkav pilevikler (*Acleris emargana*/*A. effractana*)ⁱ

Acleris ferrugana eller *A. notana*ⁱⁱ

Aspeseqlvikler (*Ancylis laetana*)

Aleimma loeflingiana

Paramesia gnomana

Notocelia trimaculana

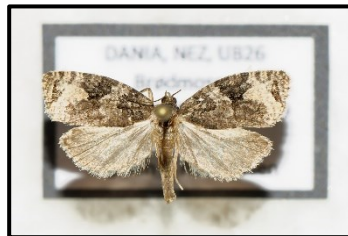

Tidselfrøvikler (*Eucosma cana*)

Perikonvikler (*Lathronympha strigana*)

Apotomis infida

Apotomis semifasciana eller *Apotomis infida*ⁱⁱⁱ

Apotomis turbidana

Apotomis betuletana

Apotomis lineana

Humlebivoksmøl (*Aphomia sociella*)

Celypha lacunana

Scoparia pyralella

Halvmøl - Pyraloidea

Have-Græsmøl (*Chrysoteuchia culmella*)

Enghalvmøl (*Udea lutealis*)

Catoptria pinella

Perlemorshalvmøl (*Pleuroptya ruralis*)

Nældehalvmøl (*Anania hortulata*)

Dunhammerhalvmøl (*Calamotropha paludella*)

Andemadhalvmøl (*Cataclysta lemnata*)

Koglehalvmøl – (*Dioryctria abietella*)

Åkandehalvmøl (*Elophila nymphaeata*)

Assara terebrella

Vandpesthalvmøl (*Parapoynx stratiotata*)

Seglvinger og uglespindere - Drepanidae

Birkeseaglvinge (*Drepana falcataria*)

Vandmøl (*Acentria ephemerella*)

Kolon-uglespinder (*Ochropacha duplaris*)

Hvidpilhalvmøl (*Sciota adelphella*)

Bogstav-uglespinder (*Tethea or*)

Klyngerspinder (*Habrosyne pyritoides*)

Aftensværmere – Sphingidae

Aftenpåfugleøje (*Smerinthus ocellata*)

Poppelsværmere (*Laothoe populi*)

Lindesværmere (*Mimas tiliae*)

Dueurtsværmere (*Deilephila elpenor*)

Målere - Geometridae

Pile-Seksvinge (*Pterapherapteryx sexalata*)

Vinkelstreget Løvmåler (*Idea aversata*)

Eng-Løvmåler (*Scopula immutata*)

Solbær-havemåler (*Eulithis mellinata*)

Pile-havemåler (*Eulithis testata*)

Broget havemåler (*Eulithis prunata*)

Gul syremåler (*Timandra comae*)

Sortrandet måler (*Lomaspilis marginata*)

Lundmåler (*Hemithea aestivaria*)

Sortkantet Bladmåler (*Xanthorhoe designata*)

Almindelig bladmåler (*Epirrhoe alternata*)

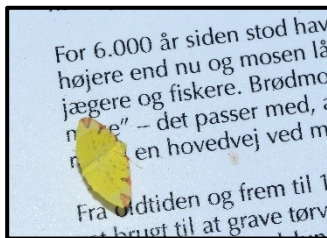
Jordbær-bladmåler (*Dysstroma truncata*)

Brungrøn bladmåler (*Chloroclysta siterata*)

Citronmåler (*Opisthograptis luteolata*)

Gulhvid Stregmåler (*Cabera exanthemata*)

Lille kratmåler (*Euchoeca nebulata*)

Nåleskovsmåler (*Hylaea fasciaria*)

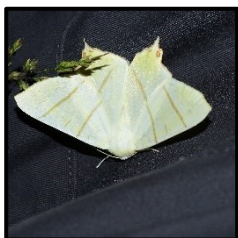

Grå fyrremåler (*Thera obeliscata*)

Natsvalehale (*Ourapteryx sambucaria*)

Humle-dværgmåler (*Eupithecia assimilata*)

Perlemåler (*Campaea margaritaria*)

Grøn dværgmåler (*Pasiphila rectangularata*)

Birkemåler (*Biston betularia*)

Hvid dværgmåler (*Eupithecia centaureata*)

Asketandmåler (*Ennomos fuscantaria*)

Streg-dværgmåler (*Eupithecia exiguata*)

Okkergul rovmåler (*Crocallis elinguaris*)

Hvidpletet dværgmåler (*Eupithecia tripunctaria*)

Purpurbrun Månemåler (*Selenia tetralunaria*)

Almindelig Barkmåler (*Alcis repandata*)

Aspegaffelhale (*Furcula bifida*)

Dueurt-bladmåler (*Ecliptopera silaceata*)

Stor porcelænsspinder (*Pheosia tremula*)

Lille porcelænsspinder (*Pheosia gnoma*)

Tandspindere – Notodontidae

Palpespinder (*Pterostoma palpina*)

Måneplet (*Phalera bucephala*)

Bøgespinder (*Stauropus fagi*)

Zigzagspinder (*Notodonta zigzag*)

Ugler - Noctuidae

Snehare (*Acronicta leporina*)

Dromedarspinder (*Notodonta dromedarius*)

Poppelugle (*Acronicta megacephala*)

Ahornugle (*Acronicta aceris*)

(*Euxoa tritici*)

Psi-ugle (*Acronicta psi*)^{iv}

Udråbstegnsugle (*Agrotis exclamationis*)

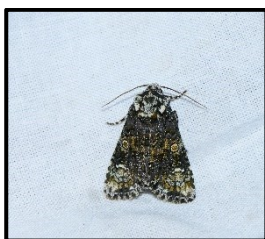
Syreugle (*Acronicta rumicis*)

Agerugle – (*Agrotis segetum*)

Askeugle (*Craniophora ligustri*)

Frønnenet landmand (*Agrotis puta*)

Grøn lavugle (*Cryphia algae*)

Nøgle-landmand (*Agrotis clavis*)

Firestreget ugle (*Charanyca trigrammica*)

Røgfarvet grøntsagsugle (*Lacanobia suasa*)

Lilla perikonugle (*Actinotia polyodon*)

Brombærtiggerugle (*Diarsia rubi*)

Bedeugle (*Anarta trifolii*)

Kastaniefarvet glansugle (*Xestia baja*)

Brun nellikeugle (*Hadena bicruris*)

Sortpletet skovugle (*Xestia triangulum*)

Haveugle (*Lacanobia oleracea*)

Det sorte c (*Xestia c-nigrum*)

Gulmærket glansugle (*Xestia xanthographa*)

Hvid-punkt græsugle (*Mythimna albipuncta*)

Stor smutugle (*Noctua pronuba*)

Spidsvinget græsugle (*Mythimna straminea*)

Bredbåndet smutugle (*Noctua fimbriata*)

Kommaugle (*Leucania comma*)

Sortprikket græsugle (*Leucania obsoleta*)

Brunviolet smutugle (*Noctua janthe*)

Mælde-ugle (*Trachea atriplicis*)

Halmugle (*Mythimna pallens*)

Rustugle (*Rusina ferruginea*)

Harmonisk stængelugle (*Apamea unanimitis*)

Drømme-mus (*Caradrina morpheus*)

Slange-stængelugle (*Lateroligia ophiogramma*)

Døvnældeugle (*Hoplodrina octogenaria*)

Båndet tyv (*Oligia fasciuncula*)

Tvivlsom mus (*Hoplodrina ambigua*)

Hundegræsugle (*Oligia strigilis*)

Brun engugle (*Helotropha leucostigma*)

Sølle tyv (*Oligia latruncula*)

Hvidhjørnet dagugle (*Deltote pygarga*)

Hvidrandet jordugle (*Ochropleura plecta*)

Frøgræsugle (*Luperina testacea*)

Brændeugle (*Axylia putris*)

Hundegræsugle (*Amphipoea fucosa*)

Trapezugle (*Cosmia trapezina*)

Tagrørugle (*Arenostola phragmitidis*)

Foranderlig jordfarveugle (*Agrochola lychnidis*)

Sømprikket stængelborer (*Globia sparganii*)

Toga-septemberugle (*Xanthia togata*)

Tegningsløs stængelborer (*Globia algae*)

Brombær-guldugle (*Cirrhia icteritia*)

Stor rørugle (*Nonagria typhae*)

Gammaugle (*Autographa gamma*)

Dæmringsugle (*Photedes extrema*)

Grågrøn brilleugle (*Abrostola tripartita*)

Kartoffelborer (*Hydraecia micacea*)

Brun brilleugle (*Abrostola triplasia*)

Svingelugle (*Plusia festucae*)

Graphiphora augur

Messingugle (*Diachrysia chrysitis*)

Bådspindere – Nolidae

Olsen (*Pseudoips prasinana*)

Piledværg (*Earias clorana*)

Grå lavugle (*Laspeyria flexula*)

Pragtugler – Erebidae ^v

Almindelig tigerspinder (*Spilosoma lubricipeda*)

Græs-snudeugle (*Macrochilo cribrumalis*)

Blodnakke (*Atolmis rubricollis*)

Almindelig snudeugle (*Herminia tarsipennalis*)

Hindevinge (*Thumatha senex*)

Snudeugle (*Hypena proboscidalis*)

Lille å-ugle (*Rivula sericealis*)

ⁱ Disse to arter kan ikke kendes på udseendet alene
ⁱⁱ Disse to arter kan ikke kendes på udseendet alene
ⁱⁱⁱ To arter der ikke kan bestemmes fra fotos
^{iv} Denne art kan ikke på udseendet alene skelnes fra Trefork-ugle (*Acronicta tridens*), men den sidste anses for uddød på Sjælland, mens psi-ugle er udbredt og almindelig.
^v Inkluderer også bjørnespindere og penselspindere